

۲۰۱۷/۱۱/۲۵

ملالی موسی نظام

اعلامیه جدید محکمه بین المللی جنایات بشری یا ICC

بازهم در خواست بازخواست جرایم جنگی در افغانستان

International
Criminal Court

با اضافه اعلامیه «فارو»

طوریکه میدانیم خوشبختانه از سال ۲۰۰۳ مؤسسه حقوقی جدیدی تحت عنوان «محکمه بین المللی جرائم علیه بشریت یا - ICC» در اروپا آغاز به کار نموده که اعضای آن از حقوقدانان خبره جهانی تشکیل گردیده و سیستم کار شان بیشتر با همکاری با دولت هایی است که اکثراً مجرمین جنایی را خود بازخواست نتوانسته و به نحوی با محکمه مذکور همکاری می نمایند. پس در افغانستان نیز محکمه بین المللی جرائم عموماً قضایی را بازرسی می کند که خود این مقامات کشور مستقلانه توانایی تحقیق و اقدام بر علیه آن را نداشته یا هم مایل به انجام این کار نمی باشند.

افغانستان در سال ۲۰۰۳ عضویت محکمه بین المللی جرائم را به دست آورد و در سال ۲۰۰۷ خارنوال آن محکمه روند بررسی مقدماتی را در مورد ارتکاب جنایات جنگی در افغانستان آغاز کرد.

با وجود اینکه با طرفداری از جنایت کاران دولت افغانستان بصورت کل درین ۱۶ سال، سیاست مصلحت گرایی را پیشه نموده که خود سبب ازدیاد روز افزون انواع جنایات بر علیه بشریت در جامعه افغانی میگردد و همیشه مانع طرح موضوع مهم و حیاتی اجرای عدالت و بازخواست قضایی در جامعه افغانستان بوده است، با آنهم با امضاء و موافقت دولت افغانستان بعد از تشکیل محکمه بین المللی جدید به نام «محکمه جنایات بر علیه بشریت یا - ICC» روزنه کوچکی از امید را برای پی گیری و بازخواست جنایات گوناگونی که در خاک افغانستان جنگ زده ویران متصل رخ میدهد، گشود.

در ماه می فاتو بنسوده، خرنوال محكمه بين المللى جرايم جنگى، به خبرگزارى رويترز اطلاع داده است كه در پهلوى خلاف كارى هاى مخالفين دولت، طالبان و قواى مسلح افغانستان، خلاف ورزى احتمالى نظاميان امريكايى هم در كشور افغانستان باز خواست خواهد شد. رويترز، از قول خانم بنسوده نوشته است كه حكومت افغانستان معلومات جديد و زيادى در زمينه جرائم ارسال کرده است، كه در تصميم گيرى براى آغاز تحقيقات نهايت مؤثر است.

اكنون، «محكمه بين المللى جرايم بشرى» تمام معلومات دست داشته را بررسى کرده و به تاريخ ۳ نوامبر همان طوريكه اميد ميرفت، از جانب خرنوال فاتو بنسوده اعلام گرديد كه آن محكمه مذکور كاملاً آمادگى بازخواست جنيايتكاران و اعمال غير بشرى اى را كه از سال ۲۰۰۳ مرتك جنيايتى كه اين مؤسسه حقوقى «جنيايات بر عليه بشریت» لست نموده است، دارا ميباشد.

گرچه آنانيكه خوف از بازخواست و آغاز عدالت انتقالى در افغانستان از دهه هاى متوالى چهل سال اخير را دارند و متأسفانه كه اكثرأ هنوز در هر سه قوه دولت كشور به مقامات على و فعاليت مصروف اند، اميد وارند كه اگر دادخواهى و عدالت از جانب محكمه مذکور، كار خويش را از همان آغاز فعاليت اين مؤسسه در ۲۰۰۳ پايه گذارى نمايد، آن گروه از مصئونيت بازخواست و عدالت ستانى معاف و محفوظ خواهند ماند؛ كه خوشبختانه چنين نيست و روزى نوبت بازخواست آن گروه ها هم رسيدنى است؛ چنانچه درين زمينه مهم پى گيرى جنيايتكاران جنگى دهه هاى اخير در افغانستان هرگز به تحت مقررۀ مرور زمان اسقاطى نخواهد پيوست؛ بلكه عجاناً اگر كار محكمه جرايم آغاز گردد، اقدامات «فعال» بر جرايمى كه از سال ۲۰۰۳ در كشور بلا ديده و جنگ كشيده صورت ميگيرد كه از آنجمله خلاف كاران جامعه خونين افغانى ذريعه اصول اين محكمه صنف بندي ميگردند كه در آن ميتوان از مرتكبين "نسل كشى، جنيايت عليه بشريت و جنيايات جنگى." نام برد و دقيقاً متهمين اين گروه ها گروه جنيايتكاران طالب به شمول «گروه آدم كشان حقانى»، قواى بين المللى ناتو به سركردى امريكا، مثلاً «سى آى ا» و قواى امنيتى، يعنى پليس و اردوى افغانستان شامل ساخته شده اند.

يكي از كار هاى نهايت مهم و عملى اين تشكيل قضايى در مورد ممالكى كه خود قادر به بازخواست قانونى و اجراى عدالت در مورد جنيايتكاران و متهمين بر عليه بشريت نمى باشند، نه تنها اقدام جدى به پيگيرى متهمين جنيايات است، بلكه خود در دوسيه هاى دقيق و منظمى كه ذريعه حقوق دانان خبرۀ بين المللى تهيه است، احوال و سوانح جنيايى هر متهم بدون ترديد و اشتباه درج است كه ثبوت آن هيچ نوع مشكلى را پيش نمى نمايد. براى روشنى اندازى بيشتر بر چگونگى چنين تشكيل حقوقى مهم و پذيرش فعاليت آن در تحقيقات جرائم جنگى در افغانستان و طى مراحل مختلفه، لطفأ بر لينك هاى وابسته ذيل كليك نموده ممنون سازيد.

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Nezam_M/m_nezam_eqdamat_mahkamai_jen_ayat.pdf

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Nezam_M/m_nezam_afghanistan_wa_mahkamai_bainol_melali.pdf

اخيراً مؤسسه «فارو» انجمن مهاجرين افغان در اروپا اعلاميه اى درين زمينه به نشر سپرده كه با ممنويت از وبسايتملى «استقلال دات نت»، آنرا به مطالعه خوانندگان تقديم ميفاريم:

اعلامیه فارو پیرامون پیشنهاد څارنوال ICC جهت آمادگی شرایط برای رسیدگی قضایای جنایات علیه بشریت و جرایم جنگی در افغانستان

خانم فاتو بنسوتا څارنوال محکمه جزایی بین المللی یا آی سی سی، به تاریخ ۳ نوامبر ۲۰۱۷ طی اعلامیه ای، ایضاح نمود که شرایط برای رسیدگی به قضایای جنایات علیه بشریت و جرایم جنگی در افغانستان آماده می باشد و اگر مقامات عالی آی سی سی پیشنهاد او را بپذیرند، او امکانات لازم رسیدگی را برای تعقیب این قضایا در اختیار خواهد داشت. فارو از این پیشنهاد خانم بن سوتا عمیقاً استقبال نموده و آرزومند است، پیشنهاد شان از سوی مقامات صالح آی سی سی مورد قبول و تأیید قرار گیرد.

څارنوالی آی سی سی بر طبق گفته خانم بنسوتا، بر اساس گزارش ها، مدارک روشن در اختیار دارد که از سال ۲۰۰۳ تا اکنون به صورت گسترده جرایم از نوعی جنایات علیه بشریت و جرایم جنگی در افغانستان ارتکاب یافته که نیاز اشد به رسیدگی دارند تا حقوق قربانیان این جنایات با تحقق عدالت تأمین گردد.

طوری که گزارش های ارگان های بیطرف حقوق بشری مربوط به سازمان ملل متحد و گزارشگران حرفه یی نظارت بر رعایت و تطبیق حقوق بشرشورای حقوق بشر، اسناد خبری رسانه ها و محل و باشندگان محل ارتکاب جرایم متذکره، شاهدان عینی و قربانیان آن جنایات، اعم از مقتولان و مجروحان و معیوبان، منحصت مدارک و اسباب اثباتی جرم مبین اند؛ در طی سال های مورد رسیدگی جنایات وسیع از جانب مخالفان مسلح دولت شامل طالبان، داعش، القاعده و دیگر گروه های مسلح افراطی، از یک سو، قوا و قطعات نظامی جامعه جهانی، قطعات عسکری ناتو، قوا و عساکر ایالات متحده آمریکا از جانب دیگر و بعضاً توسط قوای مسلح خود دولت افغانستان به وقوع پیوسته است، که در اثر آن هزاران انسان حیات شان را از دست داده و یا توانایی ادامه حیات عادی را به سبب مجروح و معیوب شدن از دست داده اند، هزاران انسان دیگر محل زندگی و امکانات تأمین و ادامه حیات عادی خویش را به اثر وقوع جنایات نامبرده، دگر در اختیار ندارند.

کمیتة حقوق بشر فارو توجه و علاقه به رسیدگی جنایات بزرگ ضد بشری در افغانستان را به فال نیک گرفته و در اجرا و پیشبرد این هدف، مؤفقیّت کامل آی سی سی را تمنی می نماید، زیرا آغاز چنین رسیدگی ها، بالاخره راه را به سوی تعقیب و رسیدگی آن جنایات علیه بشریت، جنایات جینوساید، جنایات جنگی و سایر انواع جنایاتی که در گذشته یعنی قبل از سال ۲۰۰۳ در افغانستان ارتکاب یافته است، باز کرده و فرصت های مناسبی را برای تحقق حقوق قربانیان آن جنایات فراهم می نماید.

کمیتة هماهنگی عدالت انتقالی و.... نیز با صدور یادداشت های از این پیشنهاد مدعی العموم آی سی سی پشتیبانی کامل به عمل آوردند.

اما توضیح باید نمود که جرایم ارتکابی از نوعی نامبرده که قبل از سال ۲۰۰۳ به وقوع پیوسته است نسبت به جرایم ارتکابی بعد از سال ۲۰۰۳ به مراتب وسیع، گسترده، شنیع و وخیم بوده و هم از لحاظ کمی به صد ها و یا هزاران مرتبه بیشتر می باشد

از اپریل ۱۹۷۸ (کودتای فاجعه بار ثور) تا ۲۰۰۳ در افغانستان هزاران انسان، برناحق به زندان انداخته شده، هزاران انسان بدون ارتکاب جرم و بدون اجرای محاکمه معیاری و عادلانه اعدام گردیده، صد ها انسان شکنجه شده، هزاران انسان در زیر بمباردها های روسها جان و زندگی شان را از دست داده، میلیون ها انسان به دلیل وحشت و بربریت دولت های حاکم و نیرو های اشغالگر ناگزیر به ترک وطن و خانه و کاشانه شان شده، بعد با سقوط دولت وقت، به اثر جنگ ها و زد و خورد ها میان تنظیم، ها هزاران انسان بیگناه دیگر کشته و زخمی گردیده، شهر ها ویران و راکتباران شده و به تعداد زیاد انسان ها به شمول کودکان اعم از زن و مرد مورد تجاوز قرار گرفته است و این تنظیم ها با کشتار های وسیع مخالفان خود از ساختن زندان های تنظیمی و شکنجه نمودن انسان ها دریغ نه ورزیده اند. در دوران حاکمیت سیاه طالب ها تمام حقوق اساسی انسان ها حذف و ممنوع شده و کشتار های دسته جمعی از نوعی جینوساید نیز به عمل آمده است.

به این ترتیب در سال های قبل از ۲۰۰۳ در افغانستان به میلیون ها انسان قربانی جنایات علیه بشریت، جنایات جنگی، کشتار ای دسته جمعی از نوعی جینوساید و انواع دیگر جرایمی که در ردیف جنایات بزرگ ضد بشری دسته بندی گردیده اند به وقوع پیوسته و ارتکاب یافته است.

که وقوع و ارتکاب آن جنایات در گزارش ها، راپور ها و سایر اسناد مربوط مراجع بین المللی نیز ثبت می باشد. کمیتة حقوق بشر فارو متیقن است که تذکر څارنوال آی سی سی مینی بر رسیدگی نه کردن جنایات ماقبل سال ۲۰۰۳ به مفهوم "غیر قابل رسیدگی" آن جرایم نمی باشد. یعنی آن جنایات ارتکاب یافته طی سال های ۱۹۷۸ تا ۲۰۰۳ م صرف با در نظر داشت صلاحیت رسیدگی قضایی معمول آن محکمه بین المللی، توسط ایشان رسیدگی نه خواهند شد، نه به دلیل آن که آن جنایات مثلاً تحت مرور زمان بیابند، زیرا جرایمی از این دست بر اساس میثاق سال ۱۹۶۸ که

در ۱۱ نوامبر ۱۹۷۰ مرعی الاجرا گردید، جنایات جنگی و جنایات ضد بشری "مرور زمان ناپذیر" اعلام و تثبیت گردیدند. پس کدام دلیل دیگری که سبب فسخ رسیدگی و تعقیب آن جنایات گردند، وجود ندارد.

و اما چه بهتر می شد اگر څارنوال گرامی آن محکمه عالی جهانی، پیرامون رهنمود یا رهنمایی های در مورد رسیدگی به جنایات قبل از سال ۲۰۰۳ در افغانستان نیز اشاراتی می نمودند، چرا که مردم افغانستان به دلیل این که عده ای از متهمین ارتکاب به جنایات متذکره فعلاً در آن کشور در پست های مهم دولتی حضور دارند و یا تعداد دیگر شان در حال حضور یافتن در چنین پست های هستند. این امر سبب آن گردیده تا توقع رسیدگی و تعقیب آن جرایم توسط محاکم ملی افغانستان ضعیف باشد.

پس راه دیگری که باقی می ماند تشکیل محاکم یا محکمه خاص بین المللی جزایی جهت رسیدگی به همچو جنایات برای افغانستان می باشد که مماثل آن قبلاً محاکم رسیدگی به قضایای "یوگوسلاویا" و "راوندا" خواهد بود.

مردم ستمدیده و مظلوم افغانستان همیشه از مراجع قضایی بین المللی آرزو و توقع تحقق عدالت انسانی را داشته و دارد و این توقع زمانی به صورت کامل برآورده خواهد شد که در کنار رسیدگی جرایم ارتکابی بعد از سال ۲۰۰۳، سرنوشت رسیدگی جنایات قبل از سال ۲۰۰۳ با ارائه رهنمود نیز روشن گردد تا تعقیب و رسیدگی وقایع تمام ادوار ۴۰ سال اخیر که شامل قضایای جنایات علیه بشریت، جنایات از نوع جینو ساید و جنایات جنگی می باشد و به صورت گسترده در افغانستان به وقوع پیوسته است، رویدست گرفته شده و عملاً به اجرا درآید.

پایان

